

PSICHOLOGIJOS PATARĖJAS

Parentas pedagogų psichologų mokslinių tyrimų duomenimis
Redaguoja Med. Doktoras Jonas Adomavičius,
Amerikos Lietuvių Vaiko Ugdymo Draugijos, Inc. — Alvudo atstovas

KŪDIKIŲ IR VAIKŲ NEMIGOS PRIEŽASTYS

Kiekvieno su kūdikiu susiduriančio, ypač pirmgimio sulaukusios ir nepatyrusios motinos nervinė įtampa ir neramumas esti lengvai pajuntami kūdikiui.

E. James Anthony, M. D. ir Alfred S. Schwartz, M. D.

Nervinė kūdikių ir vaikų nemiga

Emocinį pagrindą turinčioji nemiga gali būti simptomas keletos vaikui daromos žalos:

1. Paprastesnis vaiko gyvenimo trukdymas.
2. Sudėtingesnės ir gilesnės vaiko gyvenimą trukdančios priežastys.
3. Ryškūs fiziniai veiksniai — kūdikiui ir vaiko nemigos pradininkai.
4. Ilgiau nemigai užsitęsęs, prisiliejia psichologiniai nemigos veiksniai.

KŪDIKIŲ NEMIGA

Fizinės kūdikių nemigos priežastys

Kūdikiui miegą gali trukdyti sekantieji fiziniai veiksniai:

1. Alkis.
2. Skrandžio — žarnų negalavimai.
3. Alerginės reakcijos.
4. Dantų kalimas.
5. Persunkus aprėdymas.
6. Skausmai ir niežulys turint spalvinių kirmėlaičių ar nuo šlapimo susierzinus odai.
7. Nesusekto ligos (pvz., vidinės ausies uždegimas) gali kūdikį išbudinti ir praverdyti.

Emocinės nemigos priežastys

Daugeliu atvejų kūdikiui nemiga atsiranda ne dėl fizinio trūkumo. Gydytojai Anthony ir Schwartz tvirtina, kad vaikas jau pirmomis savo amžiaus savaitėmis reaguoja į aplinkinius žmones ir į jų žmonių nuotakas.

Vaiko vidurių staigūs trumpi skausmai — spazmai (colic) gali išaukšti nemigą. Nors ir nuodugnaisiais tokie vaikai išstiriami, dažnai nepavyksta suprasti priežastį minėtiems skausmams. Kad ir išaiškinti tėvams, kad tokie jų kūdikių skausmai gali užsitęsti apie tris mėnesius — tėvams tai atrodo begaliniai ilgas laikotarpis. Visada geru besibaigia tokie skausmai ir patyrusio gydytojo šeimai pergventi, kad su vaiku nieko blogo dėl tų skausmų neatsitiks — padeda tokio kūdikiui šeimai pergventi minėtą kūdikių skausmų laikotarpį.

Kūdikių nemigos priežastys siejasi su kiekvienu vaiku savitu reikalingo jam miego kiekiu; su individualiu jautrumu aplinkoj esantiems trukdymams miegot, pvz., garsai ar pakitusi poilsio aplinka; su perankstyvai griežta miegojimo tvarka.

Vaiko nemiga

Kiekvieno vaiko nemiga sudaro savitą sunkenybę. Tokia — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, DECEMBER 7, 1963

- a) per daug organizuoto aktyvumo dienos metu;
- b) neramumą kelianti televizijos programa;
- c) neramumą keliančios pasakos, ypač prieš einant miegot;
- d) aktyvūs žaidimai prieš gulant.

Vienok čia nedarykim klaidos, — dėl rimtos vaiko nemigos nekaltinkim vien bausius "komikus", televizijų programmas bei kinus; nemiegas vaikas, taip tvirtina gydytojai Anthony ir Schwartz, turi savo gilumoje kitas, daug svarbesnes emocišes sunkenybes; minėti kinai, televizijos bei "komikai" tik iškelia minėtas vaiko turimas sunkenybes aikštėn.

8. Per daug išbauginamas vaikas:

a) Maži vaikai baiminasi dėl panašių dalykų kaip ir suaugusieji. Daugelis tėvų bijo didelių šunų, griauštinio, kraujo bei aukštų vietų. Tokie tėvų nusiteikimai yra labai užkrečiami, ypač tiems vaikams, kurių saugumas susvyruoja, matant tėvus, kurių apsauga vaikas pasitiki, silpnus ir išsigandusius.

b) Vyresni vaikai ima sielotis dėl negeistinių sąlygų namuose, pvz., dėl tėvų nesantaikos; dėl tėvų rodomos vienam vaikui daugiau meilės negu kitam; dėl ekenominių namuose esamų sunkenybių.

c) Vaikas nerimsta, kai jam nesiseka mokykloj taip kaip jis norėtų; arba kai jam atrodo, kad jis užsitarnavo didesnių pažymių; arba, kai jis rūpinas savo elgesiu su ypatingu mokytoju.

d) Jaunuolės mergaitės rūpinasi savo populiarumu berniukų tarpe.

e) Jaunuoliai rūpinasi atletišku šaunumu ir seksualiniuose reikaluose netikrumu.

f) Daugumas mažų vaikų nemiega dėl baimės vienims pasilikus — nuo tėvų atsiskyrimo. Nesaugūs pasijunta vaikai, kai jie paliekami vieni, ypač tamsoj — tada jie jaučiasi neapsaugoti ir apleisti. Toks vaiko nusiteikimas sustiprėja, kai gyvenimo nesklaidumai padidėja, pvz., kai vaikui reik gultis ligoninėje arba kai laikinai ar nuolatinei nuo vaiko atsiskiria tėvai — dėl ligos, perskyrų ar mirties.

Abiejų vaikų — ir per daug globojami ir vieniši bei apleistieji vienodai nemiegojimu reaguoja į atsiskyrimą nuo tėvų. Nepamirškim, kad vaiko nemiga gali atsirasti dėl jo nuo tėvų atsiskyrimo lygiai emociškai nesutvarkiusiose šeimose kaip ir visai tvarkingose — abi šeimos dėl to gali turėti lygių sunkenybių.

g) Tėvų nepajėgumas reikiamai vaiko nemigos sutvarkyti; kai nemiegas vaikas prikelia iš miego tėvus, pastarieji gali nustoti kantrybės; jie tuo dar daugiau didina vaiko nemigą — taip ir ima jų šeimoj sukintis vaiko nemigos ratas.

Po kiek vaiko nemigos laiko tėvai gali pradėti kitaip elgtis su vaiku, — abu tėvai gali susibarti dėl vaiko nemigos tvarkymo. Tėvai gali imti jaudintis, galvodami, ką jų kaimynai apie tą vaiką nemiegalį vaiką pagalvos.

Tėvai gali imtis specialių nemiegančio vaiko nutildymui priemonių — tuo atveju apturimas tėvų baimingumas dar daugiau didina vaiko baimingumą.

h) Vaiko neramumą - baimingumą gali didinti jam nepažįstamas jo laikinis prižiūrėtojas (pvz. Baby sitter). Daugumas vaikų greit pripranta prie naujų globėjų, bet kai kurie vaikai esti neramūs, jei jie esti paklikti su svetimu vieni. Tėvai turėtų palikti vaiką vis su tuo pačiu laikinu prižiūrėtoju — gimine ar pažįstamu — ir tik tokiuo, kurį vaikas jau iš ankščiau pažįsta.

9. Netvarkingos miegui sąlygos. Miegančiam vaikui gali trukdyti kiti jo broliai - sesers tam pačiam kambaryje miegančieji. Vaikas gali imti klausytis girdimo iš kito kambario radio, televizijos bei suaugusiųjų pokalbio. Jei vaiko kambarys yra šalia tėvų miegamojo — ir vaikas turi galimybės stebėti tėvų šeimyninius santykius — toks vaikas gali gauti gilius sutrikimus savo jausmuose dėl perankstyvaus lytinio susijaudinimo, ar dėl neteisingo įsivaizdavimo kas darosi su tėvais tamsoje.

10. Kartais tėvų nusistatymas savo vaiko atžvilgiu nelengvai susekamas esti, bet vis vien jos vaikui yra labai svarbūs. Tai turėtų įsidėmėti visi norį sveikų vaikų išugdyti tėvai. Čia aiškiai matom, kad neužtenka tėvams vien žinot, kad bet dar svarbiau yra tėvams sugebėti tinkamai elgtis. Vien pagindymo negana, idant galėtumei tėvu vadintis. Todėl naudokimės visomis galimomis mums apšvietimo šių dienų mokslu ir pilnutinio — kūnu, protu ir jausmais, ypač pastaraisiais — sutvirtėjimo progomis.

Tik šių dienų mokslu apšvietęs ir tik pilnai, ypač jausmais, susibalansavęs žmogus gali būti kandidatas į reikiamus tėvus. Tai aiški šių dienų medicinos ir psichologijos mokslo tiesa. Kas jos prisilaikys, tas laimės; o kas iš jos pasijuoks, — tas juoksis pats iš savęs, o tokių likimas yra žinoma nepavydėtinas.

Pasiskaitytina: Feelings and Their Medical Significance. November - December, 1963, Vol. 5, No. 10. Published by Ross Laboratories, Columbus 16, Ohio.

LENGVI PASISKAITYMAI ŽIEMOS VAKARAI

Kas atsiųs Naujienoms vieną dolerį, tai gaus paštu 900 puslapių lengvų ir įdomių pasiskaitymų:

1. Vincas Krėvė-Mickevičius. Rašytojo 70 metų sukaktis — 187 psl.
2. Emilė Zola, Darbas — 291 psl.
3. James Allen, Iš širdies, St. Biežio vertimas — 53 psl.
4. M. Konopnickos, Pagal istatymus — 159 psl.
5. Barbra Ubrya — 118 psl.
6. Jonas Vadiš, Okultiniai patyrimai — 143 psl.

Pinigus prašome siųsti tokiu adresu:
NAUJIENOS,
1739 So. Halsted Street,
Chicago 8, Illinois.

Naujienų Antroji Dalis

NR. 694

CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS LEIDINYS

XIX METAI

ALBINAS SVETELA

IŠILGAI ŠVENTO LAURYNŲ

Tropinis lietus plovė Chicago gatves, sėmė patiltes ir rūsius, nešė šiukšles, nuosėdas grioviais ir grioveliais, tą vakarą spėjusiais pavirsti upeliais ir upėmis. Gi sausos ir prasta augmenija prigergužėjusios ravinės tarp Lemonto ir Willow Springs, visa pakele maurojo kriokliais ir draskėsi kalnų srautais. Ūkiška širdis nebeišlaikė ir pravirko iš džiaugsmo. Kad dar taip valandą, kad dar valandėlę, tai milijonai ateitų į tvartus ir aruodus. Tai auksas, ne lietus, žemę permerkiantis, aizantis į uolos kietumą suokusius grumstus ir užlygindamas suskeldėjusius plyšius.

Tokios nuotartys gaivino, padiekant miestą iš Lawn stoties ir išibėgant šauniam CN traukiniui. Svito liepos rytas už Sarnijos, Kanados pusėje, kur ji savotišku pusiasaliu žemyne, primenančiu lapės galvą su smailiu snukučiu, taip giliai įsigūzusi Jungtinių Valstybių erdvėn, kad beveik negražu kanadiečiams, kaip rimtiems šiaurės gyventojams taip toli nusileisti į pietus. Intum linuote į pasidėjęs ant žemėlapiu nubrėžtų, tuo labiau, kad beveik visa siena linuotės pagalba ir išvesta. Tas išbrovimas nučina taip toli, kad palenda net po Detroitu, ir detroitiečiai mėgsta savo svečius pakamantinėti, klausdami, neva taip sau, kur turėtų būti Kanada. Nu, suprantama, kad šiaurėje. Visi žino, kad Kanada į šiaurę nuo vadinamosios Amerikos. Nieko panašaus. Kanada į pietus nuo Detroito, ir jeigu netiki — prašau žemėlapis.

Rūkas veliasi tumulais, prisiplaka ant pievų ir ganyklų, staugo pašokta aukštyn ir susiformuoja tirstais debesukais, iš kurių lyja šviečiant saulei vienoje pusėje ir žaidžiant išdykėlei vaivorykštei iš kitos, kaip merginai šventadieniškom parėdnėm. Garuoja ganyklos ir visa derli smaigalio žemė. Smarkus CN nešasi pasisiūbuodamas išilgai Erie ežero pro kaimus ir miestelius, rimtais vardais pasivadinusius, kaip sakysime Londonas ir Paryžius. Ūkiai, nelyginant Suvalkijoje, nuo seno išsidėstę vienkiemiais, ir tarp jų sumirguliuoja spalvingi tabokininkų trobesiai su charakteringais tiems ūkiams pastatais, tai šiltnamiu ir džiovyklomis, išsiriavusiomis viena eile, it karabelininkų padangtės metinėje mūgėje. Patsai tartinė, apčiuopinėtas ir apkaupintas, tartum oranžerijoje, neapmatomomis eilėmis nubėga ir dingsta už akiračio. Po žalumai, lyg baisiausias kontrasto pa-

brėžimui — gelsvas, švarutėlis smėlis tartum paplūdimy. Nieko neišmanantis ir nepatikęs, kad geriausias dūmas išauga ir subręsta tik smėlyje, žinoma, agronomiškai paruoštame visokių trąšų ir trąšelių pagalba. Šionajos šimtai lietuvių, susibėgusių po antrojo karo, sėkmingai augina pirmarūšius tabokus. Visokie mokytojai, valdininkai, karininkai, net humanitarai ir teisininkai, nebegalėję prisitaikinti savo profesijoms ir pasiruošimui, patraukę į laukus, į gamtą. Tačiau nė vieno buvusio ūkininko. Vieniems labai nepatinka miestas, kitiems labai patinka.

Po dešine ir nepertoliausia, vadinamasis Niagaros pusiasalis, kur vėliuose persikų soduose taipgi nemažai tautiečių nesiskundžia gyvenimu. Jau ir Hamiltono priemėsčiai, Oakville, jau ir Torontas. Geliančiu spindėjimu tviska Ontario ežeras. Debesys jau nebežinia kur dingę ir diena įsidėgusi visu gražumu. Stūgąja laivų sirenos, dzeržga inkarų grandinės ir vienišo laivo siluetais plūduriuoja slidžioje, it ledo padengtoje mėlynėje, nebedrįstant jos pavadinti ežeru. O, kokie siaubingai dideli tie ežerai! Mano pažinimas prasideda nuo Duluth, Grand Marais ir Fort Williams ant Superior šiaurinio kranto. Per Michiganą, Huroną, Erie iki Ontario galo, iš kur prasideda šventas Laurynas. Marmuro ir Azovo jūros tetiktų įlankoms mūsų ežerams. Bet čia gėlas vanduo, pavarario polaidžiais sunėstas iš tirstancio sniego bekrastėse prerijose ir iš nepavargstančių verdenių priekambriniam skyde.

Mes artėjame prie Kingstono — senovinės Kanados sostinės. Tūkstantis salų su jų savininkų uždaru privatizmu, su šimtais pilių, pilaičių ir palocių, ir su tiek pat jų, virtusių dvasių ir vaiduklių buveinėmis. Pradžia švento Lauryno upės, kurią upe pavadinti lygiai sunku, kaip Didžiuosius Ežerus — ežerais.

Pietryčių Ontario ir pietvakarių Quebeco provincijų gamtovaizdis vienodas ir nuobodulį keliantis. Ištinė žalia lyguma begalybėn išplitusiame upės slėnyje, kuri sumėlynuoja ir vėl dingsta geležinkeliniu nešantis po tiesumais, arba darant stragėtinus vingius. Reti viensėdžiai su tipinga visai šiaurės Amerikai ūkine sėdyba, su skurdžia ir jokios vaizduotės neturintia statyba, atrodo rengta laikinam gyvenimui ir vienui vieno meistro, nieko kito nemokančio statyta. Nė vaismedžių sodo, nė gėlyno, nė medžio, ap-

(Nukelta į 4-tą psl.)

Daiv. Adomas Gaidikas, kurio 70 metų amžiaus sukakties proga paroda vyksta Čiurlionio Galerijoje, Chicagoje.

Dienu Skeveldros

1. Dabar galiu atvirai pasisakyti: — buvau V-I-I-n-j-u-j-e! Kai nuo Panerių pažvelgiau į miestą (o buvo vakaras, kai saulė sėsta!), net kvapo netekau... Ir tylime kurį metą. Pasakojas ir klausovas. Abudu vaikystės ir vizijų mieste. Už langų šiurpi gruodžio diena, o regis, prisimerk, ir žaidžia Nerios bangos, skamba Vilniaus varpai...

2. Ir gerai, — tęsia pasikalbėjimą mano (nuo tiekios metų, nuo pat 1939 m. rudens nematytas) draugas: — gerai, kad prieš Vilnių mačiau Kijevo, Minską, Vilnius — Europa, bet rusiškas stilius, kaip tvarto srutos į rūtį darželį, vis labiau-labiau besiveržia. Gal geriau sakant, išiveržė Stalino metais (kaip užgriozdintas Žvėryno tilto rajonas, "Pergalės" ir kt. kinai, ir t. t., Geležinkelio stotį įskaitytinai).

3. Tardamas rusiškas, — įsiterpau pašnekovas: — galvoju apie vadinamąjį socializmą: kazarmių (caro metų kareivinių) ir Kazanės arklidžių suker-gimas!!! Atsimeni, kokias puiki būdavo perspektyva nuo Žaliojo tilto į ir už šv. Jokūbo bažnyčios, dabar ... "kvepia Rusija".

Pagarba, — tęsia draugas: — lietuviams architektams, kai jie, lyg kokie kariai tarp mūsų lauko, gina kiekvieną pėdą ir kiekvieną sostinės pastatą. Joks statybos žingsnis neįmanomas be Maskvos urėdų patvirtinimo,

ir reikia kantrybės ir sumanymo...

4. — Gatvės pulsas? Irgi maišosi Azija ir — Europa! Iš veido pažinai sovietiką žmogų, ir iš sunkaus - grubaus žingsnio. Europa (lietuviai, lenkų likučiai) dar nepamiršo elegantiškumo ir juoko, atviro ir nuoširdaus. Dar, galiu drąsiai sakyti, 2-3 kartoms Vilnius stovės Europos sargyboje...

5. Metas skirtis, o norėtusi, anot poeto, pavaiškėti pamksmėse bažnyčių, prieš Gedimino kalną nusilenkti.

6. Vasariname "Atlantic Monthly" nr. James Cameron rašė apie Albaniją:

— "visuose mūsų žingsniuose ir veiksmuose jutosi, kad kažkas eina su mumis, ir lydi, ir kiša savo snapą. Tai, anot albanų, "slaptoji policija". Kur pasuksi, kampe ar užkauburyje sėdi tipas, geriau sakant — vis po du, ir bare, ir prianguos, gatvių sankryžoje. Kad nekristų į akis, o visur maišosi. Vengia tavo žvilgsnio. Tai bent... slaptoji policija! Toliau Cameron rašė: — Eilutės ir marškiniai jų buvo žymiai švaresni, mažiau sunėšioti, ir patys labiau apsisukę. Bet batai — batai juos išduodavo: vieno kurlapio, matyt, kad iš valdžios sandėlių, ir vienodai, kai ėjo, girgždėjo...

7. Vilniaus aerodrome žmogų pasitinka, — pastebi mano bičiulis: — slaptasis rusas. Veidas, (Nukelta į 2 psl.)

Mūsų žingsniai

(Atkelta iš 1 psl.)

drabužiai, žingsnis — Kremliaus stiliaus. Iškart atskirsi vietos žmogų ir — "importuotą prekę"!

Bandė ans ("niekam paskant") vykti į Breslaują, palei... Pabrėžė "taisoma vieškelis" — pranešė "slaptasis rusas". "Taisoma vieškelis" — skambėjo palei Vokę, kai bandė važiuoti į Trakus. Irgi, tos pat laidos ir kalbos veidas. Norėjo į Pirejų — "taisoma vieškelis"...

4.

Standartas... Kremliaus mada ir — nuobodulys! Va, "Literatūros ir Meno" Nr. 47 skaitome pažodžiui:

"Pastaruoju metu vis dažniau tenka išgirsti nuomonių, kad daugelis kultūrinių-masinių priemonių yra viena į kitą panašios, kad mažai tesiskiria viena dainų šventės nuo kitos, kartojasi reperturnas, labai lėtai auga meistriskumas ir t. t. Kaip ten bebūtų — šios kalbos turi pagrindo. Vienodo idėjinio-mėninio lygio, tonis pačiomis formomis periodiškai pasikartojanti priemonė iš tikrųjų darosi nebeįdomi. Buvo nemaža faktų, kad kai kuriuose rajonuose kasmet dainuodavo vos-vos "sulipdyti" jungtiniai choralai, ištaisai kartojosi tuo pačios švenčių formos ir pan. Jeigu pirmosios tokios dainų šventės kaip naujas reikišnis dar buvo įdomios savaime, tai nuolatinis jų pačių elementų kartojimas nubluškino, sunivelavo jas.

O kodėl tai atsitiko?"

Kodėl?! — ir kam dar bekliausiama!

5.

Tame pat "Literatūros ir Meno" nr. skaitome "Kur tavo vieta, inteligente?" Pradžios mokyklų mokytojams buvo prikišama, kad jie kambarius puošia gubėmis ir popierinėmis gėlėmis, ir — augina kiaušes — karves. Ir rašo:

"Gubės ir popierinės gėlės! Neskoninga. Bet būkim atvirai: ką daryti, jeigu pradinių klasių mokytojas vidutinio dailininko vidutinės vertės drobės įsigyti turi dirbti maždaug pusę metų?"

"Karvės, kiaušės? Koks mokytojas jas laikytų, jeigu jis galėtų kaimo "gastronomuose" nusipirkti visa kita, kas reikalinga maitinimuisi?"

Str. autorius toliau mini partinę mokyklą baigusį pareigūną, kuris į kolifik (kolchoza) paskirtas darbą pradeda nuo... mažaraščiams kolūkiečiams filosofijos ir ekonomikos ratelių įsteigimo ir iš viso... "neišlipa iš tribūnos". Ir kasgi? Per 3 metus... "sužlugdė kolūki, suvalgė valstybinę priemonę ir tiek ištempė kolūkiečiams nervus, kad jie vieną kartą atvyko į rajoną ir paprašė:

— Atsilinkit tą savo..."

2 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, DECEMBER 7, 1963

Stovyklinės Ginnazijos prisiminimai

(Tęsinys)

Aš direktoriui atsakiau, kad trimestrinių pažymių tai klasei išvesti negaliu, todėl gali skirti mano vieton kitą mokytoją. Tai išgirdęs jis ėmė sakyti, kad aš daras komedijas, kad esąs originalus, ir dar sykį prašė mane išvesti tai klasei trimestrį. Matydamas, kad reikalas vystosi į konfliktą, paprašiau duoti laiko pagalvoti, persvarstyti savo motyvus ir rasti kokią nors išeitį.

Parėjau namo ir, kol sukopojau krūvelę malkų, viską dar sykį ramiai pagalvojau. Išeitį iš susidariusios padėties radau. Stovyklos gatvelėje susitkęs direktorių pasakiau, kad galu jam pranešti galutinį savo nusistatymą tuo klausimu.

— Trimestro, kaip tokio, išvesti aš negaliu. Bet galu patikrinti klases mokinių žinias ir surašyti pažymius, kuriuos tamsta galėsi užskaityti, kaip trimestrinius. Tam reikalui duokite man toje klaseje dar tris pamokas. Parašysiu tris rašomuosius, iš gautųjų trijų pažymių išvesim vidurkius ir po jais pasirašysiu, su pastaba, kad pažymiai surašyti direktoriaus parėdymu patikrinus mokinių žinias.

— O kam ta pastaba? Matote...

6.

Prancūzas žurnalistas, įsiterpęs į Chruščiova lydejusių korespondentų tarpą, taip rašė:

"...Staiga išraudo, apsiniau-kė ir sugriauždėjo:

— O kuriems velniams šis, va, paveikslas? Dangtis išvietei ar kas?"

Dailininkas Zeltovskij įsėina iš dailininkų būrio ir sumišęs artėja prie Nikitos, kuris toliau mauroja:

"Atrodo, kaip padorus vaikinas, ir kaip galėjai ką panašaus nuteplioti?! Turiu noro numauti tau, vaikine, kelnes ir įgrūsti į dilgėlių tarpą, kad sėdėtum ten tiek ilgai, kol suprasai savo klaidą".

Rušium su šia Nikitos "mintimi" pasakojama toks pokštus: "Ar būdamas Sovietuose matėi nors vieną dailininką abstrakcionistą?"

Ir atsako užklaustasis: O kaipgi! mačiau vieną. O už jo čia pat du darbininkus socrealistus, civiliai apsirėdžiusius...

7.

Iš humoro, kuris kuriamas anapus geležinės uždangos:

Klausimas: — Kodėl žmonės tiesia rankas į visuomenės gėrybes?

— Atsakymas: Jei netiestų rankų, ištiestų kojas!

Klausimas: Kas atrodė elektringe skutimosi mašinėle?

Atsakymas: Rusas Ogurkov... Amerikos ambasados atmatų dėžė!

Klausimas: Kodėl (anapus geležinės uždangos) trūksta mėsos?

Atsakymas: Mat, taip greitai žingsniu einama į komunizmą, kad gyvuliai nespėja...

J. Cicėnas

si, kad su tamsta nebus galima susikalbėti... — pradėjo direktorius ir tuojau prisitarė, kad būtų geriau, jeigu aš pasitraukčiau iš ginnazijos. Aš jį tai atsakiau, kad čia keliamas kitas klausimas — mano pasitraukimas iš ginnazijos, bet būtų gal nuosekliau pirma galutinai užbaigus pirmąjį — trimestrinių pažymių VI klasei klausimą. Su tuo antruoju direktoriaus iškelto klausimu dar suspėjome. Direktoriui atsakė, kad jis norįs tuojau pat svarstyti mano pasitraukimo iš ginnazijos klausimą. Nesą prasmės dar ko nors laukti.

— Gerai. Sutinku, — pasakiau aš. — Tad ar man nuo tuojau pat nebėti į pamokas?

— Galite nuo tuojau pat nebėti, — atsakė direktorius.

— Tvarkoj. Reikalas baigtas. Tuo pačiu išsprendžia ir pirmasis klausimas.

Direktorius dar pasakė kažką, kas jau nebe tarnybinius reikalus, o grynai mano asmeninį liet. Kažką neigiamo apie mane prasiarė. Aš neatsirevanšavau jam tuo pačiu, o, priešingai, pasiūliau dėl to tarnybinio reikalo nepalikti susipykusiems asmeniška. Ten pat stovyklos gatvelėje atsisveikinome ir išsiskyrėme.

Taip baigėsi mano mokytojavimas A miesto lietuvių ginnazijoje.

5. Tolinėmis ginnazijos likimas

Nors ir nebedirbdamas ginnazijoje, aš sekiau jos gyvenimą ir buvau susirūpinęs jos likimu. O prie stovyklos sąlygų nesunku buvo matyti, net iki pačių smulkmenų, kas toliau joje dėjosi.

Labai kentėjo ginnazija nebeturodama matematikos mokytojo. Iki tol buvo jų du — ponas M. ir aš, o dabar nė vieno nebeliko. Matematiką dėstyti buvo pavesta mėgėjams, kurių visur ir visais laikais atsiranda, kurie giriasi esą matematikai, nes, kai jie patys mokiniai buvę, labai gerus pažymius iš matematikos gaudavę. Pora tokių mėgėjų atsirado ir A miesto ginnazijos mokytojų tarpe. Vienas buvo ponas N., ekonomistas, o antras — ponas T. Pastaroji ginnazijoje iki tol dėstė anglų kalbą. Ji beveik laikė save teisėta matematikos mokytoja, nes studijavusi buvo Matematikos - Gamtos fakultete. Bet studijavusi ji buvo ne matematiką, o chemiją.

Pirmieji susirūpino patys mokiniai. Septintoji klasė, kurioje dabar dėstė ponas N., pasiskundė direktoriui, kad nesuprantą pono N. dėstymo ir kad nieko naujo neišmoksta, nors visi gauna tik penketukus. Prašė, kad direktorius leistų jiems "privatiai" pasisamdyti mane. Direktoriui jiems patarė nesiirūpinti, nes už jų išmokymą esą atsakingi mokytojai.

Drausmė ginnazijoje prie naujojo direktoriaus irgi nepagerėjo. Kaip į ją buvo žiūri-

ma, geriausiai pavaizduos sekančis įvykis:

Stovykloje buvo šokiai. Mokiniais buvo įsakmiai pranešta, kad šokiuose pasilikti jie gali tik iki 9 valandos vakaro. Artinantis 9 valandai, mokiniai apstojo direktorių ir prašė šokių laiką jiems pratęsti iki 10 valandos. Direktoriui mokinių prašymo išklause, bet, zinodamas, kad prieš dešimtą valandą mokiniai jį vėl apstos ir vėl šokių laiką pratęstys, jis apledo šokius (nors pats buvo viengungis), parėjo į savo kambarį ir užsiraikė duris, kad prašytojai negalėtų pas jį įeiti.

Prieš dešimtą valandą mokiniai atėjo prie direktoriaus durų ir prašėsi įleisti. Direktoriui tylyje, apsimetė miegas. Mokiniai ėmė garsiau beldis, prikelti direktorių norėjo. Direktoriui ir tada neatsiliepiant, jie ėmė daužyti duris, pakeldami triukšmą visame koridoriuje. Bet direktoriui buvo išivermingas — neatsiliepė, nors jau atrodė, kad nuo smūgių durys nebeišlaikys. Mokiniai kapituliavo, grįžo į šokius ir ten jau ramiai linksminosi iki pusianakčio.

Sekančią dieną ponas direktorius buvo susijaudinęs. "Tajau per daug", sakė jis. Tuojau sukvietė mokytojų tarybos posėdį.

O mokytojai susirinkę šnekėjo, svarstė, kelias valandas posėdžiavo ir, pagaliau, nubalsavo nutarimą direktoriaus duris lauziusiems mokiniams elgesio pažinį sumažinti iki keturių.

Mokytojų tarybos posėdyje nebuvo kapeliono. Buvo kažkur išvykęs. Sekančią dieną jis grįžo, sužinojo apie įvykį ir mokytojų kambaryje garsiai pikliuosi mokytojų pasielgimu:

— Ką jūs darote?! Kodėl jūs nelaidžiote mokiniams pasilinksmininti?

Mokytojai jo nuomonei pritarė. Pritarė ir tie, kurie balsavo už elgesio pažinį sumažinti. Direktoriui, pastebėjęs mokytojų tarybos narių nuomonės pasikeitimą, vėl kvietė posėdį, kuriame balsų dauguma buvo nutarta praėly dieną uždėtas mokiniams bausmes panaikinti.

Ginnazija susitvarkė tik tada, kai direktoriui buvo paskirtas mokytojas B. Jį dar spėjo nemažą būrį jaunų lietuviškai išauklėtų inteligentų į gyvenimą išleisti, kol, pagaliau, 1949 metais prasidėjusi masinė emigracija ją sunaikino.

6. Mokslo lygis stovyklinėse ginnazijose

Pirmaisiais metais ir ypač prie pirmojo direktoriaus buvo ginnazijoje tokios nerašytos taisyklės: a) kas laiko egzaminus, turi juos išlaikyti; b) nė vienas mokinytis negali palikti antriems metams toje pačioje klaseje; c) visi aštuntos klasės mokiniai turi būti pricėisti prie baigiamųjų egzaminų. Aukščiau aprašytieji konfliktai tarp manęs ir mokytojų tarybos buvo todėl, kad aš tu trijų taisyklių nepripažinau ir nenorėjau jų laikytis. Negali būti abe-

(Nukelta į 3 psl.)

RABINDRANATH TAGORĖ

(Tęsinys)

Antros moteries balsas (karaliaus ir karalienės tarnaitė Surangama). Visi kiti lavo rūmų kambariai yra šviešūs — ar tu niekuomet nenori iš šviešos į šią tamsią vietą ateiti?

Sudaršana. Bet dėl ko šis kambarys turi tamsus būti? Surangama. Nes kitaip tu nei šviešos nei tamsos nepažintum.

Sudaršana. Nuolat šiam tamsiam kambaryj būdama tu pripratali keistai ir tamsiai kalbėti — aš tavęs negaliu suprasti. Surangama. Pasakyk man bent, kurioj rūmų dalyj šisai kambarys yra? Aš negaliu nei įėjimo pažinti, nei surasti kur išeiti.

Surangama. Šis kambarys yra giliai apačioj, pačioj žemės širdyj. Karalius jį tiktaidėl tavęs įtaisė.

Sudaršana. Tikrai — jis turi kambaryj daugybę — dėlko jis šitą tamsų kambarį būtent man įtaisė?

Surandama. Kitus visus tu gali šviešuos kambaryus sutikti: bet savo viešpatį tu gali tik šiame tamsiame kambaryje sutikti.

Toliau karalienė stūdo dovanytarnaitė, kad ji bent kiek tą tamsųjį kambarį apšviestų, bet ši nesutinka. Nieko aiškiau nežinau iš Surangamos ir apie karaliaus išvaizdą, nors Surangama rodo turėtą jį gerai pažinti, nes patsai karalius ją pasakyrė tą kambarį saugoti, taip jos tėvą karalius buvo skandžiai nutačius dėl lošimo. Pati Karalienė šviešoje karaliaus dar niekuomet nebuvo mačius, net jos motina prieš vestuves nieko aiškiau negalėjusi pasakyti ir nepasakčius, nors jį vadinus puikliausiu ir gražiausiu pasaulij.

Taip bekalbant ir patsai karalius atėina. Čia karalienė būtinai užsisipiria ir ima prašyti, kad bent vieną kartą dienos šviešoje jis jį pasirodytų. Karalius atkalbinėja, sako, vistiek jo tarp kitų žmonių nepažinti. Bet karalienė sako, kad iš milijono vyrų ji jį išskirsianti. Karalius tada nusileidžia ir sako, kad jis būsiąs drauge su visais žmonėmis pavasario šventėje ir tegu karalienė, jei taip įdomauja, jį randa.

III. Trečiasis paveikslas rodo pusilinksminimų daržą, kur žmonių minios susirinkę pavasario šventės švesti. Į minios tarpą ateina Avanti, Košala, Kantši ir kiti keturi svetimų valstybių karaliai, kurie taip pat buvo pakviesti į pavasario šventę. Karaliai pyksta ir stebisi, kad juos visi nepasitinka patsai karalius ir net jiems atskiros vietos nėra paruošęs. Kantši sako: "Kas tai per būdas kraštą valdyti? Karalius ruošia šventę miške, kur paprasčiausieji ir žemiausieji žmonės laisvai gali įeiti!" Kitas karalius, Košala, ima abejojti, ar apskritai čia karalius yra. Bet Avanti pabrėžia, kad dėl karaliaus jis pasigincija, bet kad yra karalienė vardu

Sudaršana — tai tikrai visiems yra žinoma. Ir karaliai tariasi bent karalienę mėginti pamatyti. Tuo tarpu pasigirsta didelis triukšmas — tai Tėvukas su vaikų būriu pro šalį eidami linksmai dainuoja. Jiems praėjus pasirodo karališkoji sargyba. Svetimų kraštų karaliai nustemba, kada jiems pasako, jog patsai karalius šventei vadovauti atėina, bet vienas karalius, Kantši, netiki, o, iš tolo pamatęs "Karaliaus" veidą, ima įtikinėti, kad žmogus, kuris karaliaus rūbais apsitaisęs artinas, "išrodo kaip nudažyta karaliaus kaukė", ir pasižada tariamą "karalių" demaskuoti. Tai jam gana lengvai ir pasiseka. Iš syk tariamas "karalius" dar tikraji karalių mėgina vaidinti, bet prie sienos prispirtas ir prigręstas prisipažįsta, kad tikrai jis nėra joksai karalius; bet žmonės jam tiki vis labiau ir labiau ir prižada padaryti visa, ką tik šie svetimų kraštų karaliai norės, jei jam bus leista šioj sąlyj viespatauti. Svetimieji karaliai sutinka su sąlyga, kad jis visur kur jų klausys, o pirmiausia jis turįs pasirūpinti, kad jie pamatyti karalienę Sudaršana. "Karalius" prižada ir keliauja šventei vadovauti.

IV. Ketvirtasis paveikslas naveda mus į karaliaus rūmų bokštą, kur karalienė Sudaršana kalbasi su savo drauge Rohini. Iš kalbos patiriam, kad karalienė su savo drauge buvo nuėjusi šventės iškilnių pažiūrėti ir karaliaus ieškoti. Karalienė džiaušias karalių pažinusi ir duoda savo draugei nunešti gėlių — jisiai žiniosąs nuo ko be jokių aiškinimų. Bet Rohini sugrįžusi pasako, kad tariamas karalius visai neparodė, kad jis ką nors žinotų ir tik šale sėdinciam svetimos žemės karaliui Kaitši pirmimus, kad tai karalienės mėlės dovana, atsipeikėjo. Taip pat Kantši, nuėmęs nuo tariamo karaliaus perlų karolius, davęs karalienei dovanyt atnešti. Čia karalienė pamato, kad ji tapo apgavimo ir apsigavimo auka.

V. Penktasis paveikslas rodo vietą netoli vartų prie šventės daržo. Tėvukas su piliečių būriu ir šiaip žmonės kalba apie šventę, stebisi karalių atsisakyrimu, dainuoja. Jiems nuėjus pasirodo tariamasis karalius ir Kantši, kurie šitaip kalbasi:

Kantši. Tu turi visa daryti lygiai taip, kaip aš tau sakiau. Neprivalo nei jokios klaidos įvykti.

"Karalius". Nebus jokios klaidos.

Kantši. Karalienės Sudaršanas namas yra ten prie... "Karalius". Taip, Viešpatie, vietą aš pastebėjau.

Kantši. Visa, ką tu turi daryti, tai daržą padegti, o iš sumišimo tu savo naudą turėsi ir per jį prie savo tikslo prieisi. "Karalius". Aš apie tai galvosiu.

Kantši. Žiūrėk, ponas prezidentai, aš negaliu kitaip manyti, kad nereikalinga laimė mus tik klaidina — iš tikrųjų šiame krašte nėra jokio karaliaus. (Bus daugiau)

KURIA VALANDA...

(Tęsinys iš 6-to pusl.)

ligi 45-sios ir viename sone ligi 48-sios paralelės. Jei V. Vytenietis yra pasakęs, kad Amerikoje ilgiausios dienos metu saulė teka 5 val. 16 min. ir leidžiasi 8 val. 29 min., tad tokiu atveju reikėjo nurodyti, prie kurios būtent geografinės paralelės tas viskas darosi.

V. Vyteniečio nurodytas laikas, kada saulė teka bei leidžiasi Lietuvoje, atrodo yra pažymėtas pagal vadinamąjį vidurinės Europos laiką, kitaip sakant — pagal 15-jį meridianą (dienovidinį). Kadangi per Lietuvos vidurį praėina tolesnis į rytus meridianas, būtent 21-sis, tad prie nurodytojo laiko reikėtų pridėti bent 30 minučių, tokiu būdu ilgiausios dienos metu saulės tekėjimas būtų pažymėtas 2,44+30=3 val. 14 minučių, o saulės nusileidimas 8,07+30=8 val. 37 min. Nepriklausomoje Lietuvoje buvo

naudojamasi vidurinės Europos laiku (pagal 15-jį meridianą), bet seniau vietos laiką patys ūkininkai tiksliai nustatydavo šitoki būdu: į žemę statmeniskai įstatydavo tiesią lazdą ir ant gražiai išlygintos žemės pažymėdavo lazdos šešėlio vietas žirnių grūdais, ir trumpiausias šešėlis jiems nurodydavo patį vidurdienį, arba 12-tą valandą; tokiu atveju savo sieninius laikrodžius gerai nustatydavo, o kišcinių laikrodžių dar neturėjo tada.

Visose kalbose saulės tekėjimas žymimas kaip saulės kėlimasis aukštyn ir saulės nusileimimas kaipėjimas žemyn. Bet visa tai jau yra įprasta vadinuti nuo seniausiųjų laikų, o ištikrųjų pati saulė niekad neplyta aukštyn ir niekad nesileidžia žemyn, nes visa tai, tik mums taip atrodo. Mat, paties žemės sukimosi aplink savo ašį mes visai nejauciame, ir mums atrodo, kad saulė aplink mūsų žemę sukasi, taigi teka ir leidžiasi.

A. Kelmūtis

Jei Jūs norite siųsti Jūsų pačių parinktus daiktus kaip dovanas į Lietuvą, arba užsakyti prekes, gaminamas U.S.S.R. (kaip pav. automobilius, dviračius, siuvas masinas ir t. t.), kreipkitės į vieną iš seniausių veikiančių ir patikimiausių firmų, turinčių

30 METŲ PATYRIMĄ

Atvykite arba rašykite į mūsų centrinę įstaigą arba kurį nors skyrių didesniame mieste.

GLOBE PARCEL SERVICE, INC. 716 WALNUT STREET PHILADELPHIA 6, PA.

WA 5-3455

DONALD PETKUS ANTHONY PETKUS

A. PETKUS & SŪNUS

NAUJA KOPLYČIA MARQUETTE FUNERAL HOME 2533 West 71st Street

(Maplewood gatvės Kampas)

GRovehill 6-2345 TOWNhall 3-2108

Pilnas laidotuvių aptarnavimas, įskaitant karstą ir pasinaudojimą mūsų gražiom koplyčiom, yra nuo \$375.00; \$430.00; \$595.00; \$650.00; \$695.00; \$750.00; \$875.00; \$895.00; \$945.00; \$975.00; \$900.00 ir daugiau. Karstą galima pasirinkti koplyčioje.

GRAŽIOS INDIVIDUALINIS KOPLYČIOS MASINOMS PASTATYTI AIKSTĖ

Lietuviams teikiama šios rūšies aptarnavimas 30 metų.

RENDEZ-VOUS

PRANYS ALSĖNAS

Salta 1963 m. sausio naktis Toronto. Dangaus skliaute mirga milijonai žvaigždžių, tarytum apsupusių savo šeimos tėvą — mėnulį. Vienok visos tos milžiniškos šeimos narių veidai — blaukštis, išblyškę. Gal nuo didoko šalčio, gal nemiegotų praeities naktų — kas žino?...

— Gi aš — mirtingasis — tūnu savo nameliuksty, priglūdusiam Evelyn gatvėi, tarytum kažko laukdamas. Sėdžiu prie rašomojo stalo, kai ką rašau, o kai nusibosta rašyti — skaitau. Pagaliau, pabosta ir viena ir kita. Tada keliuosi nuo kėdės ir žengiu į prieky esamą tuščią kambarį. Elektros jame nedegu. Užsikniaubiu ant prielango ir žvelgiu į šaltą naktį. Dažnai aš taip mėgstu daryti, ypač žiemos metu. Mėgstu akimis pasiekti žmones, skubančius šaligatvius, susalčius, įtraukusius į apikakles galvas, rankas — nors pirštiniuotas — susibrukusius giliai kišenėse.

Mano namelis — kampinis. Taigi, bestovys dviejų gatvių sankryžoj. Todėl aplinkui, atrodo, — daugiau erdvės, negu prie kitų namų. Vaizdas — planšetinis ir gilesnis. Gali stebėti ir matyti praivius dviejų gatvių šaligatvius bekaunšinius ir auto mašinas — taip pat beprasielenkiančius iš dviejų krypčių.

Siaudienis — sekmadienis. Todėl ir naktis — sekmadieninė. Darbai ir biznis — primiršti. Užtai ir važiujančių, skubančių — labai mažai. Tik vienas kitas žmogėnas pėstute praslenka šaligatviais.

Ir, štai, tarytum starnaite, išnyra iš tolumos grakšti mergina. Ji, žvalgydamosi, artėja prie kryžkelės. Perkirtusi gatvę, labai sulėtina žingsnius ir, kaip iš visko matyti, pradeda kažko lūkuruoti. Ko? Kas žino, gal savo "svajonių karalaitė", kuris, galimas daktas, visiškai nevertas tokio titulo...

Ji apsirengusi pilko karakulio palto, ant galvos — tokio pat kailio ir tokios pat spalvos kepuraitė. Daugiau — nieko įsidėmėtino: pirštinės, rankinukas ir — viskas.

Apsirengusi — gana šiltai ir, nors šalta žiemos naktį, normaliam laukimui, atrodo, — šilumos turėtų pakakti.

Mergina žingsniuoja į vieną pusę ir vėl grįžta atgal. Slenka minutės ir dešimtys jų, o išvaizdotojo — vis nėr ir nėr...

Dairosi, nekantrauja, bet — laukia. Prašvilpia pro šalį viena, prašvilpia kita mašina, o mergina — stengiasi nesuistižiuoti su jomis. Pamačiusi atvažiujančią — grėžiasi ir žengia, lyg reguliari keliautoja, pasroviuli. Nenori, kad kas ją įtarti laukiančią, tuo labiau — kad kas nors pažintų...

— Vargšė mergina! — galvoju sau. — Laukia ir nesulaukia... Kažin, ką jai širdis porina, ką protas diktuoja?...

Atrodo, lyg gėdytusi ko, dėl šitokio nužeminto laukimo, nes

nenori, kad jos akys susidurtų ne su atvažiujančių mašinų šviesomis...

Nežiūrint to, visvien kai kas ją stebi. Kiek žinau, jau gal genas pusvalandis, stebiu aš, parimęs ant prieangio tamsiam kambario, o dangaus skliaute — stebi išblyškęs mėnulis... Ha, ha! mėnulis... Tas paslaptiškų naktų keliautojas, daug ką matęs, daug kam atėmęs valandų valandas ramaus miego, žvelgdamas vidurnaktį pro langą ir daug svajonių prikuždėjęs jauniesiems į ausis, anot Axel Munthe's...

Ir tikrai — štai, jis spokso į merginą, kantriai laukiančią ir šalčio. Spokso į žuliai ir žvelgia savo blyšką ledinį veidą ir miego nežinančių akių žvilgsnį. Ir, kas žino, gal šaiposi pasityčiojimo pilna šypsena?...

O lauke — šaltis didelis. Termometro gyvsidabris — besisukinėjęs apie nulį. Jei tai būtų kaimas — tvoros pyškėtų nuo šalčio. Bet mieste — tvorų nėra...

Jau devynios. Greitai prasidės per radiją mano mėginamoji "Daily Star" dienraščio finansuojamoji 100-to minučių klasikinės muzikos programa. Mergina palieku belaukiančią, slenkį į salioną, paspaudžiu savojo "Blaupunkt" mygtuką, išsitiesiu ant gretimai stovinčios sofos ir pasakėtu muzikos garsų liūlavime.

Zavingų muzikos garsų supamas — net belaukiančią pamirštu. Josios laukimo rūpestis — nebedirgina mano rūpesčių stygų...

Netrukna, rods, prabėgti ir tas šimtas minučių, palydimų puikių muzikos akordų. Laikrodžio trumpoji rodyklė — artėja prie vienuoliktos. Nieko interesuojančio nebesitikėdamas, spūstereju pirmąjį aparatą mygtuką ir išjungiu radiją. O pats — sakausi gulsiąs nakties poilsio. Tik, staiga, prisimenu laukiančiąją: — Kažin, ar jau sulaukė, ko laukusi?...

Lyg ir nedrąsiai — vėl įslenku į tamsų kambarį ir vėl pažvelgiu pro langą. Net krūptelėjau iš baimės ir nusivylimo! — Mergina tebevaikštinėja. Ji vaikšto pirmyn ir atgal — ir dar... tebelaukia.

Pasijuntu visiškai priblokštas ir fiziniai, ir dvasiniai. Jaučiuosi pavargęs ir, tarytum, noriu klausyti: — Kodėlgi taip — a?...

Čia pat prisimena skaitytas spaudojį įvykius. Esą, vienas Amsterdamo (Olandijoje) laikraštis, kelių savaitių bėgyje, kasdien toje pačioje vietoje, dėjęs skelbimą: "Hendrikai, maldauju tave, parašyk man, pagaliau! — Marija". Ir, viena gražią dieną, toje pačioje laikraščio vietoje, atsiradęs ir kitas skelbimėlis: "Mielas Hendrikai, parašyk gi jai, pagaliau! — Nuvargęs skaitytojas".

Visiška netikėtai — tokio pavargėlio vietoje — atsiradau ir aš! Lauke šalo, mergina — te-

Kurią valandą saulė teka ir leidžiasi, kai diena būna ilgiausia

V. Vytenietis savo straipsnio atitinkamame skyrelyje (žr. "Naujienu" Nr. 267, "Vingiuotais spaudos tukeliais") atsako į klausimą, iškeltą "Naujienu" Nr. 146, būtent: "Kurią valandą Lietuvoje saulė teka ir leidžiasi tuo metu, kada diena būna ilgiausia.

Į tokį klausimą V. Vytenietis taip atsako: "Amerikoje teka 5:16 val. ryto, leidžiasi 8:29 val. vakaro. Anglijoje teka 3:42 val. ryto, leidžiasi 8:07 val. vakaro. Lietuvoje teka 2:44 val. ryto, leidžiasi 8:07 val. vakaro".

Čia turima galvoje metų ilgiausioji diena — birželio 21 diena. Iškėlus tokį klausimą reikia atsiminti, kad mūsų žemės visose vietose, kurios yra prie tos pat geografinės paralelės, lygiagrečės, per ištisus metus vienodomis valandomis saulė teka ir leidžiasi; mažai skirtumėliai susidaro nuo žemės paviršiaus aukštumo ar žemumo. Geografinė paralelė yra vadinama įsivaizduojamoji lygiagrečė linija su žemės rutulio pusiauju (ekvatoriumi). Juo toliau, sakysime, nuo pusiaujų (į pietus arba į šiaurę), juo didesni skirtumai būna tarp saulės tekėjimo ir nusileidimo įvairiais metų laikais. Kam teko ištisus metus pabūti prie pat pusiaujų (ekvatoriaus), tam teko pastebėti, kad per ištisus

metus saulė teka arba leidžiasi beveik tomis pačiomis valandomis. O juo toliau nuo pusiaujų, tad juo labiau pastebimi tie skirtumai. Pavyzdžiui, Suomijoje kai būna ilgiausios dienos (birželio pabaigoje) tad naktys tokios trumpos būna, jog atrodo kaip apsiniaukusios dienos laikotarpis, bet prasidėjęs žiemai naktys būna tokios ilgos, kad beveik visai nebūna dienos, ypač visa tai pastebima vidurinėje Suomijoje, kur praecina 65-ji paralelė.

Per Lietuvą, maždaug josios vidurį, eina vadinamoji 55-ji paralelė, bet pačiuose pietuose eina 54-ji, o šiaurinėje dalyje 56-ji paralelė. Taigi tarp Lietuvos šiaurės ir pietų yra šoks toks skirtumas, nors ir nedidelis, todėl šiaurinėje būna truputį ilgesnių dienų ir ilgesnių naktų negu pietuose.

Anglijos žemyno distancija nuo šiaurės ligi pietų yra žymiai ilgesnė negu Lietuvos, nes Anglija maždaug koncentruojasi tarp 51 ir 58-sios geografinės paralelės, taigi Anglijos šiaurinė dalyje birželio mėnesio pabaigoje dienos esti tiek tiek ilgesnės negu Lietuvoje.

Jungtinėse Amerikos Valstybėse dienų ilgumas tarp šiaurinės ir pietinės dalies turi skirtumų, nes visas žemės plotas nusitęsia maždaug nuo 31sios

bevaikščių ir tebelaukė, o aš — jau nervinausi ir buvau prisilėgęs bei pavargęs dyasia... Gi danguje mėnulis, — vėl anot A. Munthe's, — tas senas, niūrus nusidėjėlis, atgyvenęs Donžuanas, slampinėjdamas aplinkui žvaigždes užrietas nosi, kaip senas bulvarų slinkis, perdaug jau nusidėvėjęs, kad pats žiūrėtų, bet su malonumu — žiūrėti kaip kiti kvaišta, pro savo pilkto akies kampa — tebestebėlyjo laukiančią merginą ir tebevarstė ją savais žvilgsniais...

Stebėjau ir aš vėl. Stebėjau ir stebėjau: — Ir iš kur pas ją tiek kantrybės? Daugiau dvejotos valandų laukti, ir dar tokiam šaltai — ne juokai! Ji, galimas daktas, jau baigia sušalti į rago?... Bet — argi galima ją paveikti ir dar — tik mintimis? — Ne...

Dar lūkterėjęs desėtką minučių — prisilėgęs ir sunkių minčių kankinamas — nuėjau gulėti, palikdamas merginą tebevaikščiujančią ir tebelaukiančią, o senas vaikuoklis — mėnulis tebespoksojo į ją. Jo, matyt, jau tokios klaiškos pareigos. Jis, esą, stebi ir stebi, nenuleisdamas akių, ypač nuo paslaptiškųjų scenų. Mėnulis mėgstas užsiglausti už liepų kokiame nors sename parke, slankioti kokiame apgrūvusioje pielyje ar bažnyčioje ir t. t. Dažnai jis slampinėjęs viršum senų kapinių, pasilenkdamas prie kiekvieno kapo ir skaitydamas numirėlių vardus...

Būna, esą, ir taip, kad ištisus valandas, savo pilkomis akimis, tarytum plėnienėmis, jis žiūri į naujaukus, dukumomis pavirtusius, sniego laukus, kaip lavondengte dengiančius negyva žemę, arba spoko į miegamąjį, sunkiu sapnu slogindamas miegantįjį...

Atsigulu... Bet ilgai nesuimerkiu akių, nors į mano kambarį mėnulis neįsibrauna. Galvoju apie šaliančios merginos kantrybę ir apie laukiamojo abojumą. Pagaliau, užmiegu. Deja, gal po valandos — vėl atsibundu. Pažiūriu į laikrodį — pusė antros... Nedrąsiai, tarytum ne savomis kojomis, balkingai besidaužant širdžiai, vėl prislenku prie lango, manydamas, jog merginos — jau nebus gatvėj... Deja, — ji tebebuvo... tebevaikšėjo ir tebelaukė...

Ir ką gi į tai pasakyti: — Ar tai ne milžiniška kantrybė? Ar ne perdidelis meilės filosofo — mėnulis?... Nubėgau aš ir vėl į lovą, tarytum kokio siaubo pagautas, griuvau į patalus ir galvą užsiklojau... Vėl nesisekė užmigti. O užmigęs — ir vėl nelgai miegojau — atsibūdau. Neiškenčiau dar kartą nepažvelgęs į laikrodį ir į langą. Lankrodis rodė keturias, o gatvėje — merginos nebebuvo... — Pagaliau... — pagalvoju, vienok: — Ir kas žino, ar ji sulaukė, ar jie susitiko, ar ne?...

metus saulė teka arba leidžiasi beveik tomis pačiomis valandomis. O juo toliau nuo pusiaujų, tad juo labiau pastebimi tie skirtumai. Pavyzdžiui, Suomijoje kai būna ilgiausios dienos (birželio pabaigoje) tad naktys tokios trumpos būna, jog atrodo kaip apsiniaukusios dienos laikotarpis, bet prasidėjęs žiemai naktys būna tokios ilgos, kad beveik visai nebūna dienos, ypač visa tai pastebima vidurinėje Suomijoje, kur praecina 65-ji paralelė.

Per Lietuvą, maždaug josios vidurį, eina vadinamoji 55-ji paralelė, bet pačiuose pietuose eina 54-ji, o šiaurinėje dalyje 56-ji paralelė. Taigi tarp Lietuvos šiaurės ir pietų yra šoks toks skirtumas, nors ir nedidelis, todėl šiaurinėje būna truputį ilgesnių dienų ir ilgesnių naktų negu pietuose.

Anglijos žemyno distancija nuo šiaurės ligi pietų yra žymiai ilgesnė negu Lietuvos, nes Anglija maždaug koncentruojasi tarp 51 ir 58-sios geografinės paralelės, taigi Anglijos šiaurinė dalyje birželio mėnesio pabaigoje dienos esti tiek tiek ilgesnės negu Lietuvoje.

Jungtinėse Amerikos Valstybėse dienų ilgumas tarp šiaurinės ir pietinės dalies turi skirtumų, nes visas žemės plotas nusitęsia maždaug nuo 31sios

bevaikščių ir tebelaukė, o aš — jau nervinausi ir buvau prisilėgęs bei pavargęs dyasia... Gi danguje mėnulis, — vėl anot A. Munthe's, — tas senas, niūrus nusidėjėlis, atgyvenęs Donžuanas, slampinėjdamas aplinkui žvaigždes užrietas nosi, kaip senas bulvarų slinkis, perdaug jau nusidėvėjęs, kad pats žiūrėtų, bet su malonumu — žiūrėti kaip kiti kvaišta, pro savo pilkto akies kampa — tebestebėlyjo laukiančią merginą ir tebevarstė ją savais žvilgsniais...

Stebėjau ir aš vėl. Stebėjau ir stebėjau: — Ir iš kur pas ją tiek kantrybės? Daugiau dvejotos valandų laukti, ir dar tokiam šaltai — ne juokai! Ji, galimas daktas, jau baigia sušalti į rago?... Bet — argi galima ją paveikti ir dar — tik mintimis? — Ne...

Dar lūkterėjęs desėtką minučių — prisilėgęs ir sunkių minčių kankinamas — nuėjau gulėti, palikdamas merginą tebevaikščiujančią ir tebelaukiančią, o senas vaikuoklis — mėnulis tebespoksojo į ją. Jo, matyt, jau tokios klaiškos pareigos. Jis, esą, stebi ir stebi, nenuleisdamas akių, ypač nuo paslaptiškųjų scenų. Mėnulis mėgstas užsiglausti už liepų kokiame nors sename parke, slankioti kokiame apgrūvusioje pielyje ar bažnyčioje ir t. t. Dažnai jis slampinėjęs viršum senų kapinių, pasilenkdamas prie kiekvieno kapo ir skaitydamas numirėlių vardus...

Būna, esą, ir taip, kad ištisus valandas, savo pilkomis akimis, tarytum plėnienėmis, jis žiūri į naujaukus, dukumomis pavirtusius, sniego laukus, kaip lavondengte dengiančius negyva žemę, arba spoko į miegamąjį, sunkiu sapnu slogindamas miegantįjį...

Atsigulu... Bet ilgai nesuimerkiu akių, nors į mano kambarį mėnulis neįsibrauna. Galvoju apie šaliančios merginos kantrybę ir apie laukiamojo abojumą. Pagaliau, užmiegu. Deja, gal po valandos — vėl atsibundu. Pažiūriu į laikrodį — pusė antros... Nedrąsiai, tarytum ne savomis kojomis, balkingai besidaužant širdžiai, vėl prislenku prie lango, manydamas, jog merginos — jau nebus gatvėj... Deja, — ji tebebuvo... tebevaikšėjo ir tebelaukė...

Ir ką gi į tai pasakyti: — Ar tai ne milžiniška kantrybė? Ar ne perdidelis meilės filosofo — mėnulis?... Nubėgau aš ir vėl į lovą, tarytum kokio siaubo pagautas, griuvau į patalus ir galvą užsiklojau... Vėl nesisekė užmigti. O užmigęs — ir vėl nelgai miegojau — atsibūdau. Neiškenčiau dar kartą nepažvelgęs į laikrodį ir į langą. Lankrodis rodė keturias, o gatvėje — merginos nebebuvo... — Pagaliau... — pagalvoju, vienok: — Ir kas žino, ar ji sulaukė, ar jie susitiko, ar ne?...

metus saulė teka arba leidžiasi beveik tomis pačiomis valandomis. O juo toliau nuo pusiaujų, tad juo labiau pastebimi tie skirtumai. Pavyzdžiui, Suomijoje kai būna ilgiausios dienos (birželio pabaigoje) tad naktys tokios trumpos būna, jog atrodo kaip apsiniaukusios dienos laikotarpis, bet prasidėjęs žiemai naktys būna tokios ilgos, kad beveik visai nebūna dienos, ypač visa tai pastebima vidurinėje Suomijoje, kur praecina 65-ji paralelė.

Per Lietuvą, maždaug josios vidurį, eina vadinamoji 55-ji paralelė, bet pačiuose pietuose eina 54-ji, o šiaurinėje dalyje 56-ji paralelė. Taigi tarp Lietuvos šiaurės ir pietų yra šoks toks skirtumas, nors ir nedidelis, todėl šiaurinėje būna truputį ilgesnių dienų ir ilgesnių naktų negu pietuose.

Anglijos žemyno distancija nuo šiaurės ligi pietų yra žymiai ilgesnė negu Lietuvos, nes Anglija maždaug koncentruojasi tarp 51 ir 58-sios geografinės paralelės, taigi Anglijos šiaurinė dalyje birželio mėnesio pabaigoje dienos esti tiek tiek ilgesnės negu Lietuvoje.

Jungtinėse Amerikos Valstybėse dienų ilgumas tarp šiaurinės ir pietinės dalies turi skirtumų, nes visas žemės plotas nusitęsia maždaug nuo 31sios

STOVYKLINES . . .

(Atkelta iš 2-ro psl.)

Jonas, kad šitos trys taisyklės labai smukdė mokslo lygi gimnazijoje. Jos buvo privedusios prie to, kad, trečiajam direktoriui pradėjus tvarkyti gimnaziją ir jų atsisakius, vienoje klasėje net dvidešimt mokinių buvo palikta antriems metams.

Vienu kartą mokytojų tarybos posėdyje aš siūliau nežūrėti popierizmo, o stengtis pakelti gimnazijos vardą ir mokslo lygį. Nebebuvo švietimo ministerijos, tiek pajėgios, kad būtų galėjusi įsikišti, jeigu mes pajėgū mokinių būtime priėmė ir be dokumentų, o tokį, kuris tik dokumentais, o ne mokslo žiniomis apsirūpinęs buvo, visai nebūtume priėmė. Apgalvestavau, kad mokytojų taryba, kaip tik priešingai, ieško būdų praktiškai be egzaminų tokį mokinių, kurį mato egzaminus neįsilaikysiant.

Į tai man ponas G. atsakė, kad direktorių suvažiavime paaiškėję, jog mūsų gimnazija esanti bene rimčiausia. Į kitas gimnazijas įstoti esą žymiai lengviau.

— Argi? Argi mūsų gimnazijos Vokietijoje bėra tik fabrikeliai pažymėjimams ir atestatams gaminti? Kolegos G. teigimu nepatikėjau, bet jį patikrinti nebuvo galimybės. Tais pirmaisiais stovyklinio gyvenimo metais atskirti buvome nuo pasaulio, be galimybės judėti, keliauti, sužinoti kaip kitose stovyklose gyvenimas vyko. Tik mūsų stovykliniai prekybininkai tada tekeldavau. Bet jie, deja, buvo ne kultūrinio, o tik ekonominio santykiavimo palaikytojai.

Tačiau vieną kartą savotišku būdu ir keliu atėjo žinia apie mokslo lygį kitoje gimnazijoje. Dar koks pusmetis praėjo. Patekau į kitą stovyklą, į lietuvių inteligentų susibūrimą. Susėdė erdviame kambaryje su keturiais, juokavome. Mūsų tarpe buvo ir ponas U.

Gavęs proga pasiūliau papasakoti anekdotą. Visi sukluo, o aš pradėjau apie mokinį P., tik jo pavardės dar neminėdamas. Nupasakojau, kaip jis prie lentos išauktas klasę juokindavo, kaip vieną dieną dingo ir kaip vėl šeštoje klasėje atsirado. Ir pakartojau aukščiau paduotą pasikalbėjimą su juo. U. pavardės jau nebeužsiminė, tik tuojau pat pridėdamas, kad to mokinio pavardė yra P. Ponas U. nuleido galvą. Visi tylėjo. Po valandėlės aš paklausiau:

— Kokie klasėje ten buvai? — Šeštoje. — Kaip patekai į R. gimnazijos šeštą klasę? — Išlaikiau įstojamuosius egzaminus. — Kas ten yra matematikos mokytojas? — Ponas U.

Aš iš karto nutilau. Turbūt ir paraudau. Daviau ženklą mokiniui P. sėdintis. Ponas U. buvo buvęs mano matematikos mokytojas aštuntoje klasėje. Per tą laiką, kol aš universitete buvau, jau buvo jis aukštai visuomenėje iškilęs. Taip buvo susiklostę reikalai, kad matematikos mokytojo profesijoje buvo jis man autoritetas likęs. Dabartinis įvykis su mokiniu P. buvo man jo autoritetinga pastaba, kad aš nesugebėjau įvertinti mokinio žinių ir pajėgumo. Ir mokins P. žinotų kaip kitose stovyklose gyvenimas vyko. Tik mūsų stovykliniai prekybininkai tada tekeldavau. Bet jie, deja, buvo ne kultūrinio, o tik ekonominio santykiavimo palaikytojai.

Tačiau vieną kartą savotišku būdu ir keliu atėjo žinia apie mokslo lygį kitoje gimnazijoje. Dar koks pusmetis praėjo. Patekau į kitą stovyklą, į lietuvių inteligentų susibūrimą. Susėdė erdviame kambaryje su keturiais, juokavome. Mūsų tarpe buvo ir ponas U.

Gavęs proga pasiūliau papasakoti anekdotą. Visi sukluo, o aš pradėjau apie mokinį P., tik jo pavardės dar neminėdamas. Nupasakojau, kaip jis prie lentos išauktas klasę juokindavo, kaip vieną dieną dingo ir kaip vėl šeštoje klasėje atsirado. Ir pakartojau aukščiau paduotą pasikalbėjimą su juo. U. pavardės jau nebeužsiminė, tik tuojau pat pridėdamas, kad to mokinio pavardė yra P. Ponas U. nuleido galvą. Visi tylėjo. Po valandėlės aš paklausiau:

— Kokie klasėje ten buvai? — Šeštoje. — Kaip patekai į R. gimnazijos šeštą klasę? — Išlaikiau įstojamuosius egzaminus. — Kas ten yra matematikos mokytojas? — Ponas U.

Aš iš karto nutilau. Turbūt ir paraudau. Daviau ženklą mokiniui P. sėdintis. Ponas U. buvo buvęs mano matematikos mokytojas aštuntoje klasėje. Per tą laiką, kol aš universitete buvau, jau buvo jis aukštai visuomenėje iškilęs. Taip buvo susiklostę reikalai, kad matematikos mokytojo profesijoje buvo jis man autoritetas likęs. Dabartinis įvykis su mokiniu P. buvo man jo autoritetinga pastaba, kad aš nesugebėjau įvertinti mokinio žinių ir pajėgumo. Ir mokins P. žinotų kaip kitose stovyklose gyvenimas vyko. Tik mūsų stovykliniai prekybininkai tada tekeldavau. Bet jie, deja, buvo ne kultūrinio, o tik ekonominio santykiavimo palaikytojai.

Tačiau vieną kartą savotišku būdu ir keliu atėjo žinia apie mokslo lygį kitoje gimnazijoje. Dar koks pusmetis praėjo. Patekau į kitą stovyklą, į lietuvių inteligentų susibūrimą. Susėdė erdviame kambaryje su keturiais, juokavome. Mūsų tarpe buvo ir ponas U.

Gavęs proga pasiūliau papasakoti anekdotą. Visi sukluo, o aš pradėjau apie mokinį P., tik jo pavardės dar neminėdamas. Nupasakojau, kaip jis prie lentos išauktas klasę juokindavo, kaip vieną dieną dingo ir kaip vėl šeštoje klasėje atsirado. Ir pakartojau aukščiau paduotą pasikalbėjimą su juo. U. pavardės jau nebeužsiminė, tik tuojau pat pridėdamas, kad to mokinio pavardė yra P. Ponas U. nuleido galvą. Visi tylėjo. Po valandėlės aš paklausiau:

— Kokie klasėje ten buvai? — Šeštoje. — Kaip patekai į R. gimnazijos šeštą klasę? — Išlaikiau įstojamuosius egzaminus. — Kas ten yra matematikos mokytojas? — Ponas U.

— Pone U., kaip ten iš tikrųjų buvo? — Dar valandėlę patylėjęs, jis ėmė neskubėdamas kalbėti: — Pone L. S., tamsta perdaug griežtai į tai žiūri. — Ir vėl patylėjęs, jau gyviau, pridėjo: — O ar žinai, kodėl jis pas mus egzaminus išlaikė? Mes jį praleidom, nes matėme, kad jis tiek yra kvailas, jog niekuomet nieko išmokti negalės.

Nesimū aš teigti, kad tai, kas čia nupasakota jau parodo, kokiame lygyje buvo miesto A. gimnazija stovyklinių gimnazijų visuomenėje. Aišku tačiau yra, kad nebuvo ji pati paskutinioji.

L. S. (Pabaiga)

Naujienu administracija turi daug gražių ir nebrangių knygų, kur'as galima tik už kelis dolerius įsigyti. Knyga yra geriausias žmogaus draugas, tad ir tu įsigyk bent keletą tokių draugų.

Gaunama J. J. BACHUNAS, Sodus, Mich.

Pažinkime savo brolius — Blezingėlės prie Torrenso — Ir ši knyga skirta beveik vienam asmeniui ar kokiai siaurai grupei, bet visai tolimais atstumais išsikirciusiai Australijos lietuvių giminei. Bet jos tikslas yra tas pats ir bendrai lietuviškas: susipažinti su mums tolimu broliu gyvenimu, jų bėdomis ir džiaugsmais, jų sunkumais ir pasisekimais, o pažinus juos geriau suprasti, įvertinti ir gal pasimokyti sumanumo, tikėjimo, drąsos ir vilties.

Taigi, Australijos lietuvių gyvenime būta visos eilės dramatiškų pasikeltimų ir nuotykių. Jūs mums pažinti verta ir idomu. Iš jų labai ryškiai matyti, ką žmogui reikią ryžnumas, ištvėrimumas, drąsa ir tikėjimas. Visi svetimame krašte, neturėdami pradžioje nei pinigų, nei pažintųjų ar draugų, nei nei pinigų teisių pasirinkti sau gyvenimo vietą ir darbą, jie pagaliau per dešimtmetį sugebėjo įsikurti ganėtinai gerai, kai kur pavyzdžiai ir patikimai — ne tik asmeniškai, bet ir visuomeniškai.

Knyga didelio formato — 72 pusl. su labai daug nuotraukų. Kaina \$2.00. Kita knygelė — dr. J. Griniaus — Mano Viešąnė Amerikoje. Kaina 50 c. Abi knygelės už \$2.00. Kaldėjų dovana Jums arba Jūsų draugams.

Gaunama J. J. BACHUNAS, Sodus, Mich.

GRAMERCY SHIPPING COMPANY

GRAMERCY SHIPPING COMPANY
IŠTEIGTA 1947 — TURINT MASKVOS USSR VNESPOSYLTORG LEIDIMA — TURINTI DEPARTMENT OF BANKING AND INSURANCE (USA) LEIDIMA IR DRAUDIMA.
BE MUITO DOVANOS Į USSR: Siuvamos mašinos, automobilai, dviračiai, šaldytuvai, skalbimo mašinos ir daug kitų.
MŪSU SKANIŲ IR AUKŠTOS KOKYBĖS MAISTO PRODUKTŲ SIUNTINIAI
SIUNTINYS "B" įkainotas \$36,75
1 svaras degtinės kavos,
1 svaras Cacao, 1 sv. šokolado,
2 sv. virinamų alyvos, 2 sv. cukraus, 2 sv. ryžių, 1 sv. sūrio,
2 sv. rūkytų lašinių, 2 sv. rūkyto kumpio, 2 sv. džiovintų vaisių.
AUKŠTOS KOKYBĖS MEDŽIAGOS
Reikalaukite mūsų sąrašį.
GRAMERCY - N. Y.
118 EAST 28th STREET # 906
NEW YORK 16, N. Y.
New York telephone MU 9-0598
Atidarytas darbo dienomis 9-5:30, šeštadi. 10-1, sekmadi. uždaryta.

DABAR LAIKAS SIŪSTI SIUNTINIUS SVENTEMS JŪSU GIMINĖMS IR DRAUGAMS LIETUVOJE

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
Mes pranešame savo seniems klientams, o taip pat naujesiems, kuriems mes patarnaujame, kad mūsų firma tęsia siuntinių persiuntimą į Sovietų Sąjungą.
Mes esame įgalioti V. O. VNESPOSYLTORG priimti siuntinių siuntimą ir mes garantuojame, kad siuntiniai bus pristatyti ir labai skubiai.
Visi mūsų skyriniai turi didelį pasirinkimą siuntiniams reikmenų (audinių, odų ir t. t.) labai prienamomis kainomis.
Visi mūsų skyriniai suminėti žemiau kuo geriausiai jums patarnaus pagal kiekvieno individualius pageidavimus.
• NEW YORK 3, N. Y. — 39 - 2nd Avenue AL 4-5456
• NEW YORK 11, N. Y. — 135 W. 14th Street CH 3-2583
• BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue EV 4-4952
• BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue DI 5-6808
• ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street CH 9-2425
• BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue LI 2-1767
• SOUTH BOSTON, Mass. — 359 West Broadway Tel. 268-0068
• BUFALLO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
• CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue BR 8-6966
• CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halsted Street WA 5-2737
• CLEVELAND 13, Ohio — 994 Literary Road TO 1-1068
• Detroit, Mich. — 7300 Michigan Avenue VI 1-5353
• GRAND RAPIDS, Mich. — 606 Bridge St., N. W. GL 8-2256
• HAMTRAMCK, Mich. — 11333 Jos. Campau GL 7-1575
• HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Ave. Tel. 233-8030, 246-0215
• IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave. ES 2-4688
• YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue RI 3-0440
• LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. AN 1-2994
• LAKEWOOD, N. J. — 125 - 4th Street FO 3-8669
• NEWARK 3, N. J. 428 Springfield Avenue BI 3-1777
• NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Avenue LO 2-1446
• PATERSON 1, N. J. — 99 Main Street MU 4-4619
• PASSAIC, N. J. — 176 Market Street GR 2-6387
• PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. PO 5-5892
• PITTSBURGH 3, Pa. — 1015 E. Carson Street HU 1-2750
• SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street FI 6-1571
• WATERBURY, Conn. — 6 John Street PL 6-5766
• WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street SW 8-2668
• YONKERS, N. Y. — 555 Nepperhan Ave. GR 6-2681

ISILGAI...

(Tešinis iš 1-mo pusl.)

saugojančio nuo vėjų, teikiančio paunksmę ir džiugusnį žmogui ir paukščiui. Avizos, vietomis rugiai ir kukurūzai. Nemačius tikrų kukurūzų, gal ir pamanytum, kad šitas augalas (javas, daržovė, ar bala žino kas) toks ir tegali išaugti. Tačiau, žinomoje kukurūzų juostoje (Corn belt) Indijanoje, Illinojuje ir Iovoje, tasai iš visų patsai keičiausias indeniškas augmuo, veda pėdos ilgio varpas ir sukyla iki dešimties ir dyvliokos pėdų aukščio. Jų laukai primena jaunus eglėnus. Tai kažkoks, sunkiai apvaldomas žalumas, trąšumo ir derlingumo tvanas. Na, bet čia ir žemelė liesesnė ir saulutė žemiau. Daugumoje ganyklos, sudalintos tvorų ir prižiūtosios vietose karklų ir alksnių, tikrų tujų ir kedrų tankumynais. Melžiamų ir mėsinų raguočių kaimenės ramiai sau ēdrinėja po tas ganklas. Važiuoju ir jautiesi kaip Vidurio Lygumoje, maždaug tarp Kėdainių ir Šiaulių.

Tik trumpas sustojimas Montrealyje, kur persėdė į mašiną, keturiose pasileisime beveik statmenai į šiaurę, apvažiuoti garsingąjį Gaspe pusiasalį. Važiuoju ir sunkiai patikiu tokios kelionės realumu. Man dar vis atrodo savaip netikra, sakysime, vykstu tik pasisvečiavimui ir gana. Spalvingą Gaspe smailumą, su rausva ir vienšia, viename gale kiaurai pragręžta uola, skaluojamą Atlanto bangų, daug kartų mačiau stotyje ir su turizmu surišti įstaigų sienose. Aplankykite Gaspe ir įsitikinsite šiaurės krašto Quebeco grožiu! Tai tikroji šiaurė, su baltų žuvėdrų nulipusiomis uolomis, su menkių, tikrųjų šiaurės vandenų žuvų krūvių perkrautomis laivėmis. Su vėsiu peizažo kolortu, išlaikančiu tiksliai ir aiškiai liniją iki horizonto lūžio, ir šalčių padvelkiančiu iš reklaminio paveiklo. Niekas nesiginėja, kad gerai aplankyti tokias vietas, bet jos už poros tūkstančių mylių, o mano judėjimo skalė gana ribota, tad be didelės širdinės atidėjau to krašto pažinimą neapibrėžton ateitin, tuo labiau, kad dar labai daug aplink save nematyta ir neištirta.

Malonu tad buvo priimti kvietimą dešimčiai dienų drauge pasileisti nežinomais keliais ir keletais. Mano bičiulis, atšakus meškerojotojas. Jis pateikia ir planus ką darysime pasivažinėję, prisisotinę reginiais. Meškerosime! Nieko kito. Ir žinai ką? Ugį tauriausias žuvis, besiveisiančias šaltuose vandenyse. Mūsų užmojui paslaugūs kelionių konspektai jau iš anksto paruošę tiksliausius žemėlapius, iki vos įmatomo upokšnio, kur trauk iš peties jei ne upėtakius, tai laisšas. Visur tik raudonai sužymėta: — upeliai, upės, ežerai. Upėtakiai ir laiššos. Kad palupsime, tai palupsime! Bičiulis praktiškas ir man pataria nieko nesivežti. Visų įnagių turis po kelis kom-

plektus. Gerai, nesivežti, bet rankas trimu jau iš anksto, lyg pajutęs smarkų žuvies grybžtelėjimą. Jau ir Quebeco provincija, dar niekuom nesiskirianti nuo kaimynės.

Nieko nesakau, bet matysiu kas čia dėsīs, kai saulė užtėms. Truputį jaudinuosi ir stebiuosi, kad niekas iš keleivių nekreipia jokio dėmesio tokiam rimtam, užėsiančiam dalykui. Juk čia turi saulė užtėmti kaip reikiant, nes rašė laikraščiuose, kad užtemimas bus žymiai įspūdingesnis šiaurėje, negu Chicagoje. Mus taip prigrąsdino gausiomis apakimo galimybėmis, kad nerdrįstu pasižiūrėti pro langą, nors šiaip jau, kada saulė normaliai šviečia, kai yra reikalas, imi ir pasižiūri. Gal ji tada nepavojinga akims? Nu, pradėjo vienu metu lyg temti. Temė, temė ir nesutemė. Po keliolikos minučių ir vėl šviesu kaip buvę. Tai tau ir išgarsintas užtemimas — nieko daugiau, kaip paprasčiausio debesėlio užslinkimas. O savo vaikystės metuose regėjau rimtą užtemimą, kai priešpiečiuose, irgi liepos mėnesyje, ūmai žemę aptraukė geltonas rūkas. Gyvuliai įniko baurti ir mauroti, avelės bliauti, šunes kaukti pakėlę snukius į... tartum mėnulį. Vištos kudakuodamos puolė ant laktų, o žvirbliai ir karveliai krito ant žemės nuo stogų ir nuo medžių. Kai kas bandė stiklo šukes dūmais apsmilkyti, bet daug kas ir nespėjo, nes tuoj vėl pradėjo švisti. Liaudis sakė, kad po tokių prajovų kas nors prasidės. Mažiausiai kraujo praliejimas.

O štai ir Montrealis ant kalvos, graži sostinė... ne, ne Lietuvos, bet anot Pronskaus, turėjusi patapti viso pasaulio sostine. Čia taip erdvi ir didinga kai pasilipęs į karališkąjį kalną apsidairai. Panašiai turėjo jautsi ir pirmieji prancūzai, laivėmis atsimušę prieš srovę, jie nieko nelaukdami nutarė įkurti miestą. Vienam iš svarbiausių narsuolių, Jacques Cartier, dingingas paminklas kyla kalno papėdėje. Į šiaurę begalybėn numėlynuoja Laurentidų gubernai, o pietuose išsimuša žali Vermonto kalnai. Šventas Laurynas, mylios pločiu išsiliejęs, prasilaugęs slenksčiais ir sukaustytas tiltų, srūva savęs atiduoti Atlantui. Iš čia, kaip iš niekur, atsiveria Quebeco provincijos, su pasididžiavimu ir vertai vadinamos "La belle Provence" platybė ir darna.

Ankstytą sekmadienio rytą mes jau su visa manta mašinose, pritvirtinę prie antenos smaigalio lietuvišką vimpilą, vingiuotomis ir senomis gatvėmis, mal Montrealis irgi senas miestas, leidžiamės per Champ-lain tiltą. Iki Quebeco miesto nieko ypatingo nestikima, tad pasirinkome tiesiausią ir geriausią kelią. Keliolikos mylių nuotolyje, kokie trys milžiniški

CHICAGOS SVARIAUSIAS IR MODERNISKAUSIAS DARŽAS BUČO DARŽAS WILLOW WEST INN AND PICNIC GROVE 83rd and Willow Springs Road WILLOW SPRINGS, ILL.

gūbriai, iškyla lygumoje, lyg vandens nuskalauti akmeniniai piliakalniai, tik tūkstančius kartų didesni ir aukštesni. O už jų gali užsimerkti ir snausti ramaliai ir pabudęs bet kur, pamatyti tą patį vaizdą. Smėlėta žemuma, vietomis pereinanti į durpėnų, nutysusių ganyklomis arba nužėlusį nežinia kuom pavadinti: — krūmynais ar miškais, daugumoje berželių, eglų ir pušų, kelių metrų aukščio. Neaišku ar čia kirtimų atvašynai, ar tai tokio pobūdžio miškai, niekad neišsimušę iš sprindinio ūgio. Bet sustojus pamirškėje pasiganyti, nustembū ir iš karto netiki, regėdamas augmeniją jau dvi dešimtis metų nebematytą. Ir kvapai tokie, šnerves kutena, ir spalvos, jau bebaigiamos užmiršti. Iš karto sraudonuoja aviečių pudurai, iki mėlynumo pojuodusios geriuogės, tiksliai kvadratu išsidėstę katuogių katoriuokai ir vaivory grakštučiai, tirštai krūvon susimetę krūmeliai, taip pilni mėlynų uogų, jog tik brauk pirštais ir pilna sauja vėtyk burnon. Gi palieknyje bruknės, tos rimčiausios šiaurės atstovės, kurių miestietis nesugeba atskirti nuo spanguolės, irgi to paties krašto uogos, kas vienok reikščių tą patį kaip neskirti ažuolo nuo beržo. Ant samanų ir pūvančių kelmų, raizgosi pataisų driekenos, supasi mėlynieji katiūkai ir svyruoja ant aukštų stiebų vangarykščios, delno pločio žiedų telkiniais, nuolat apgultais visokiasių vabalų ir bitelių, nepajėgiančių atsipirti svaiginančiais stipriam medaus kerėjimui. Bet va, ką matau! Ogi vilkuogę, ant grakštaus kotelio, tarp keturių horizontaliai išsidėstusių mėsingų ir vaškuotų lapų, beveik vyšnios dydžio mėlyną uogą. Tai ta pati, slaptinga ir baimę kelianti mūsų miškų žolė, tokia dali ir dekoratyvi, kad tikty saliono papuošimui įmerkus vazelėn. Jas senovėje, saiko, surinkdavo raganos ir burtininkės savo pragaistingiems viralams. Piemenukams griežtai buvo įsakyta neganyti ten, kur vilkuogės auga, nes karvės ir avys, jų užėdusios, apserga ir nugaišta. Na, mes ir saugoda-

(Bus daugiau)

vom, bet negi išsaugosi jei pat-sai galvijas ims ir nesisaugos? Man regis, patys gyvuliai tą geriau žinojo kas jiems netinka. Nuostabiausia, kad mūsų bendrakeleivė, aistringa gamtos mėgėja ir didelė visokių vaistazolių žinovė, patvirtino, jog ir šiame krašte toji gelė laikoma nuodingu augalu. Nepaminėjus grybų gausybės, nuo puošniojo musmirio iki šilbaravykio, vaizdas nebūtų tikras. Tetrūksta lietaus, kad jie miško pažeme užverstų tiltais. Tomis vietomis vedama nauja, rimta autostrada ir kelias, nors neblogas, tarpais nutrauktas ir laikinai pravažiavimais sukeverzotas, neleidžiantis vairuotojui galutinai pasineriti snaudyje. Tačiau, apypietė, kairėje sumėlynuoja kalvų sraudonuoja aviečių pudurai, iki mėlynumo pojuodusios geriuogės, tiksliai kvadratu išsidėstę katuogių katoriuokai ir vaivory grakštučiai, tirštai krūvon susimetę krūmeliai, taip pilni mėlynų uogų, jog tik brauk pirštais ir pilna sauja vėtyk burnon. Gi palieknyje bruknės, tos rimčiausios šiaurės atstovės, kurių miestietis nesugeba atskirti nuo spanguolės, irgi to paties krašto uogos, kas vienok reikščių tą patį kaip neskirti ažuolo nuo beržo. Ant samanų ir pūvančių kelmų, raizgosi pataisų driekenos, supasi mėlynieji katiūkai ir svyruoja ant aukštų stiebų vangarykščios, delno pločio žiedų telkiniais, nuolat apgultais visokiasių vabalų ir bitelių, nepajėgiančių atsipirti svaiginančiais stipriam medaus kerėjimui. Bet va, ką matau! Ogi vilkuogę, ant grakštaus kotelio, tarp keturių horizontaliai išsidėstusių mėsingų ir vaškuotų lapų, beveik vyšnios dydžio mėlyną uogą. Tai ta pati, slaptinga ir baimę kelianti mūsų miškų žolė, tokia dali ir dekoratyvi, kad tikty saliono papuošimui įmerkus vazelėn. Jas senovėje, saiko, surinkdavo raganos ir burtininkės savo pragaistingiems viralams. Piemenukams griežtai buvo įsakyta neganyti ten, kur vilkuogės auga, nes karvės ir avys, jų užėdusios, apserga ir nugaišta. Na, mes ir saugoda-

(Bus daugiau)

NAUJOS "SUPER TABLETS" nuo Reumatizmo ir Arthrits skausmų.

Dabar atsirado nauja viltis palengvinti kenčiančių širdis, tai AMERPOL išrastos naujos SUPER TABLETS, kurios tuojau nuramina skausmus: reumatizmo, arthrits, raumenų, neuritis, Sciatica ir kitus skausmus. Išbandykite naujas SUPER TABLETS — \$3.50, gaunamos visose vaistinėse, arba rašykite

AMERPOL 957 N. Ashland, Chicago 22, Ill.

Anglų Kalbos pamokos K. GINEITIS 3255 So. Union Ave., Chicago 16, Ill. Telefonas: Victory 2-0105

1 dol. 25 ct. val. — privačios VERTIMAI - PILIETYBĖ - LAIŠKAI

GAIDOS MUZIKAMS IR DAINININKAMS

"NAUJIENOSE" GALIMA GAUTI ŠIAS LIETUVIŠKŲ DAINŲ GAIDAS PIANUI:

- 1. Rinkinytis lietuviškų liaudies dainelių ir šokių, 16 psl. Rinkinyje yra šios dainos ir gaidos: 1. Tegu giria šlamščia, 2. Suktnis I, 3. Suktnis II, 4. Kokietka, 5. Padispanas, 6. Vengerka, 7. Klumpakojis, 8. Agunolės, 9. Vakar vakarėj, 10. Augin tėvas, 11. Meilės valsas, 12. Siuntė mane motinė, 13. Gigonai, 14. Pelėda, 15. Noriu miego, 2. Salomėjos Čerionės DAINOS LIETUVAI, 18 psl. Šiame rinkinyje yra: 1. Lietuvos laukai, 2. Kada girdžiu aš dainą, 3. Klajonė, 4. Rauda, 5. O tėvyne manoji, 6. Šių metų malda, 3. Stasio Šimkaus DAINOS, piano vienam balsui, 8 psl. 1. Plaukia sau laivelis, 2. Pamyliėjau vakar, 3. Kur bakūžė samanota, 4. Ant marių krantelio. Šis rinkinytis kainuoja \$1.00.

Šiuos gaidų ir dainų rinkinius galima gauti NAUJIENOSE. Jei atsiųsite čekį arba Money Orderį už gaidas ir pridėsite 25 centus persiuntimo išlaidoms, tai pasiųsime jas paštu. Čekius prašome išrašyti NAUJIENOMS ir pasiųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILLINOIS

SPAUDOS PABIROS

J. JASINSKAS

(Tešinis)

"...Teklausos, kas seką supranta, Slovėjau pas atžūlą krantą. Toli virš pajudusio šilo Mėnulis šypsodamos kilo, Ir marės, siūbuojamos vėjo, Man dievą tiesą kužėjo..."

Buvo 1943 m. lapkričio mėnesio naktis. Nešalta ir neaudringa. Jau kurį laiką laikėsis toks palankus ir pastovus oras leido tikėtis, kad panašus jis bus dar kelias dienas. O tokio oro, ypatingai žiemos metu, labai laukia žvejai ir juo naudojasi. Tą naktį vokiečių okupuotos Lietuvos žvejų uoste Sventojoje vyko pasiruošiamieji darbai žvejybai Baltijos jūroje. Į didoką, tyliai ant vandens besisūbuojantį laivą žvejai nešė maisto ir žvejybos reikmenis, krovė jas į atitinkamas vietas; kiti tikrino tinklus ir juos laikančius raiščius. Pasiruošiamieji darbai vyko sparčiai ir tvarkingai, nes įgulos vyrai buvo patyrę ir kiekvienas savo pareigas puikiai žinojo; ne vėnierių metus jie jas buvo atlikinėję. Visą ruošos eigą sekė ir prižiūrėjo laivo vadas ir įgulos viršininkas M... kelioliką metų savuoju laivu raižęs Baltijos vandenį, šitinklais graibščes, kartu su savo vyrais, iš jūrų gelmių sau ir savo šeimos pragyvenimą. Ne vieną kartą jis buvo grūmėsis su audringais vėjais, ne vieną kartą žiūrėjęs į dūkstančias Baltijos bangas ir visada jas laimingai nugalėjęs; jis puikiai žinojo visas žuvingas vietas ir laiką, kada ir kur sėkmingai žvejybai savo laivą kreipti.

Buvo karo metas ir Baltijos jūroje nuolat nardė povandeniniai ir antvandeniniai karo laivai. Žvejų laivams jie galėjo būti daug pavojingesni už audrų sūkurius. Tačiau lietuviai žvejai tų pavojų nepaisė. Jie turėjo plaukti į jūrą, privalėjo ten dirbuotis, nes jūra buvo jų gyvenimas. Tą žinojo kiekvienas, o laivo vadas ypatingai. Jis dar kartą viską rūpestingai patikrino, peržvelgė, mintimis perbėgo būsimą kelionės maršrutą ir davė įsakymą pakelti inkarą. Kapitonas M... atrodė ramus. Tik labai patyręs žmonių vidinės būsenos žinovas būtų galėjęs pastebėti laivo vado M... rūpestį ir išgirsti neįprastą jo balso virpėjį, nes šį kartą jo žygis į Baltijos jūrą buvo visai kitam tikslui, tik ne žvejybai, skirtas. Ir šį kartą į plačiuosius Baltijos vandenį jis leidosi su didesne, negu įprastai, įgula. Nuolatinė jo laivo įgula buvo labai gerai pažįstama, o papildomas tos įgulos narys jam buvo niekada nematytas, negirdėtas ir nežinomas. Vieną aiškiai jis žinojo: jis tą slaptai į savo laivą priimtą įgulos "narių" priėvalėjo nugabenti į sutartą vietą Baltijos jūroje ir ten su juo atsiveikinti. Kapitonas žinojo, kad tas naujasis įgulos "narys" yra išlydimas jog bendramincius labai svarbiam žygiui; išlydimas į tą kraštą, kur nesisiautoja karo baisenybės, kur nedūksta naikinantis ugnis ir nuolatinis žudymas. Kapitonas žinojo, kad ano vyro išvyka yra pa-

ruošta priešnacinio pogrindžio; jis žinojo, kad patikimi pogrindžio vyrai yra išstatyti aplink uostą sekti galimus pasirodyti nacių agentus ar uniformuotus nacių partijos narius. Tokia galimybė visai įmanoma, jeigu lietuvių pogrindžio ruošiamas žygis iš anksto okupantams būtų žinomas. Išstatyti civiliai ir lietuviai policininkai sargybiniai, pastebėję ką nors įtartiną, sutartais ženklais tuojau būtų pranešę išvykstantiems apie gresiantį pavojų. Tuo galima buvo neabejoti, nes slaptajai apsaugai — sargybai vyrus buvo parinkęs pogrindžio veikėjas, K. vietovės policijos viršininkas S. K... Išplaukiančio žvejų laivo kapitonas M... taip pat žinojo, jog jo šeimos saugumu bus pasirūpinta, jeigu jį, jog gabenamą keleivį ir laivą sučiuptų naciai. Ir, vis dėlto, vidinis jaudulys smarkiai veikė jį. Jis tvardėsi, išviršiniai atrodė visiškai ramus, paprastas, pasitikis savimi, kaip ir kiekvieną kartą leidsdamasis į jūrą. Ne veltui jis buvo "šalto ir šilto matęs jūrų vilkas" ir užgrūdintas lietuvis patriotas, tiksliai būsimą Lietuvos laisvę. Jis smarkiai ir nuosirdžiai paspaudė ranką jam pristatytam naujam savo laivo įgulos "nariui", atsisveikino su tą "narių" atlydėjais ir jam pristatėsi, priėjo prie vairo ir pasuko jį į plačiąją Baltijos jūrą. Šventosios žvejų uosto vandenys, tarytum motina naujagimį, tyliai ir švelniai ėmė supti 16 įgulos vyrų laivą, nešdami jį į nakties

globiamą Baltijos platybę. Tas laivas nešė Lietuvos Laisvės kovotoją į užsienį užmegzti ryšį su Santarvininkais. Laivo vadas M... laikydamas savo tvirtose rankose vairą, laivą pasuko kryptimi: "Gotlando sala". 1943 m. lapkričio mėnesio naktis... (Bus daugiau)

DEL "ATMEILĖS"

Š. m. lapkričio 23 d. Naujienų Antroje Dalyje ponas J. Jasinskas klausia: "Kas yra lietuviškas - biržietiškas žodis Atmeilė, kada ir kokia proga jis naudojamas?"

1909—1914 m. gyvenau Raiškėnų kaime, Pandėlio valsčiuje, Rokiškio (tada Zarasų) apskrityje. Kaimas buvo didelis. Kasmet būdavo po keletą vestuvių. Kai jaunavedžiai, po savo vestuvių po savaitės ar daugiau, bet pirmą kartą jaunoji su savo vyru grįžta savo tėvų lankyti, o jeigu užkurys kitur išėjęs su savo žmona po vestuvių pirmą kartą aplanko savo tėvus, sakydavo kad atmeilų atvažiavo. Manau, kad tas pats, kaip biržietiškos Atmeilė. J. Audėnas

LEO'S SINCLAIR SERVICE STABDŽIAI, SANKABOS (CLUTCH), TRANSMISIJOS — (Standartinės ir Automatinės), TUNE-UP'S IR MOTORŲ REMONTAS 5759 So. WESTERN AVE., kampas 58th St. Sav. LEONAS FRANCKUS Tel. PProspect 8-9533

POPE JOHN MEMORIAL PLATE (10" Diameter) A Memorable Gift And Fund Raiser For Your Group A lovely remembrance of this truly great man, beloved and mourned by mankind throughout the world, is kind, compassionate expression accurately and permanently reproduced on this plate, will be a constant reminder of his awakening in man, his duty and love toward his fellow man. Gold band around perimeter Stick-on included for wall hanging. Ideal for Gifts — Bingo & Fund Prizes. Order Now — Prompt Delivery. 1 — \$1.95 — 2 for \$3.75 — 3 for \$5.50 GENERAL PRODUCTS, 9875 Omega, St. Louis, Mo. 63136 — Dept. N.

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU APIE SAVO NAMO INSULIACIŲS PROBLEMAS Dabar yra laikas tinkamai įrengti savo namą vasarai ir žiemai. Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materialų. CARR-MOODY LUMBER COMPANY 3039 SO. HALSTED STREET — Tel.: VICTORY 2-1272 STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI

SIUNTINIAI—DOVANOS Į SSSR PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC. (Licensed by Vneshtorg) EKEKUTYVIS OFISAS 1530 Bedford Ave., Brooklyn 16, New York. — Tel. IN 7-5522 SIUNTINIŲ pristatymas GARANTUOJAMAS, o taip pat gavėjo parašas. Klijtentų patogumui prie mūsų firmos įstaigų didelis ir įvairus pasirinkimas GERIAUSIOS RŪŠIES PREKIŲ. Firma atidaryta kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 ryto iki 4 val. po piet. MŪSŲ SKYRIAI: BROOKLYN, N. Y. 1530 BEDFORD AVE. — IN 7-6465 NEW YORK 3, N. Y. 78 SECOND AVENUE — OR 4-1540 NEWARK, N. J. 314 MARKET STREET — MI 2-2452 SOUTH RIVER, N. J. 46 WHITEHEAD AVENUE — CL 7-6320 UTICA, N. Y. 963 BLEECKER STREET — RE 2-7476 COHOES, N. Y. 13 SARGENT STREET — FE 7-2727 FARMINGDALE, N. J. FREETWOOD ACRES — 363-0494 PHILADELPHIA 23, PA. 631 W. GIRARD AVENUE — PO 9-4507 ALLENTOWN, PA. 126 TIGHMAN STREET — HE 5-0415 ROCHESTER 5, N. Y. 558 HUDSON AVENUE — BA 5-4210 LOS ANGELES 4, CAL. 107 SO. VERMONT AVENUE — DU 6-5550 CHICAGO 22, ILL. 1241 NO. ASHLAND AVENUE — HU 6-2818 BALTIMORE 31, MD. 1900 FLEET STREET — TX 2-2420 BUFFALO, N. Y. 701 FILLMORE AVE. — DI 5-0700 DETROIT 12, MICH. 11601 JOS CAMPAU AVENUE — TO 8-0298 HARTFORD 6, CONN. 643-47 ALBANY AVENUE — CH 7-5164 JERSEY CITY, N. J. 303 GROVE STREET — HE 5-6368 SYRACUSE 7, N. Y. 1200 SOUTH AVENUE — GR 5-9746 CLEVELAND, OHIO 1028 KENILWORTH AVENUE — PR 1-0696 HAMTRAMCK, MICH. 11339 JOS CAMPAU AVENUE — TO 9-3980